

Strategi

Gullspångs kommun

Vision 2035

*Gullspångs kommun 2035 -
Trygg och levande med driv och mod att utvecklas*

Beslutad av: kommunfullmäktige

Datum och paragraf:

Dokumentansvarig: kommundirektör

Gäller från: 2024-04-30

Diarienummer: 2023-00045

**GULLSPÅNGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vision som ledstjärna – mot 2035.....	3
Vad är en vision?.....	3
För vilka är visionen?.....	3
Vision 2035 för Gullspångs kommun.....	4
Värdegrund med värdeord.....	4
Så här lever vi upp till visionen.....	5
Så här togs Visionen och värdegrunden fram.....	6
Lokal nivå – Gullspångs kommun.....	6
Visionsdialoger.....	6
SCB medborgarundersökning 2023.....	6
Tidigare vision för Gullspångs kommun.....	7
Regional nivå.....	8
Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland (RUS).....	8
Delregional utvecklingsstrategi Skaraborg (DRUS).....	8
Rapport Att vinna flyttkampen.....	9
Sverige och omvärlden.....	9
Sveriges kommuner och regioner (SKR).....	9
Underlag som bidragit till visionsarbetet.....	10

Inledning

Gullspångs kommun har liksom hela Skaraborg en spännande och utvecklande tid framför sig. Men också en tid med utmaningar. Vilken plats vill Gullspångs kommun ta - vad vill vi som är förtroendevalda, bor i kommunen, driver företag, är engagerade i föreningar och är medarbetare i organisationen med vår kommun i framtiden? De tankarna inledde framtagandet av en vision för Gullspångs kommun med sikte på år 2035.

Vision som ledstjärna – mot 2035

Visionen är vår gemensamma ledstjärna för kommunen med sikte på år 2035. Visionen beskriver hur Gullspångs kommun är som plats att bo, verka, växa och trivas i år 2035.

Visionen är överst av politiska strategier som styr verksamheten och ska hålla över tid, oavsett politisk majoritet.

Visionen är ett resultat av en process med ett brett deltagande från bland annat invånare, näringsliv, föreningsliv, ungdomar, förtroendevalda och tjänstepersoner.

Vad är en vision?

Vi har i visionsarbetet utgått från hur en vision ska vara enligt ISO 56000:

- a) Beskriva en strävan
- b) Medvetet ambitiös, utmana rådande läge och inte begränsas av nuvarande kapacitet
- c) Guida i strategiska val
- d) Den ska kunna kommuniceras internt för att inspirera medarbetare att sluta upp bakom och arbeta mot visionen
- e) Den ska kunna kommuniceras externt för att stärka organisationens rykte och attrahera relevanta ”partners”
- f) Ska finnas dokumenterad och tillgänglig

Dessutom ska en vision ta tillvara kommunens unika egenskaper och potential!

För vilka är visionen?

Visionen är till för alla människor som bor och verkar i Gullspångs kommun och kommunens förtroendevalda och medarbetare.

Vision 2035 för Gullspångs kommun

Gullspångs kommun 2035 – Trygg och levande med driv och mod att utvecklas

Året är 2035. Gullspångs kommun är en handlingskraftig och modig kommun med 6000 stolta invånare. Här känner vi oss hemma i en trygg livsmiljö som skapar framtidstro. Med närheten till vatten och natur, och med en stark gemenskap, fortsätter vi forma en hållbar och levande plats för nuvarande och framtida generationer. Näringsliv och engagemang ger tillväxt och kraft till en levande bygd. Gullspång år 2035 är en trygg och levande kommun som har driv och mod att utvecklas. Gemensamt sätter vi guldkant på tillvaron.

Värdegrund med värdeord

Värdegrunden och värdeorden genomsyrar kommunens verksamhet och förklarar vad vi står för och hur vi bör agera i det dagliga arbetet. Den gäller både för förtroendevalda och medarbetare.

Vi bygger en framtid som står stadigt på en värdegrund och värdeorden ”de tre G:na”; Gemenskap, Glädje och Garantier.

Gemensamt skapar vi guldkant för alla som bor, verkar och besöker Gullspångs kommun!

Gemenskap

Det betyder bland annat:

- Vi är medskapande och bygger gemensamt bilden av kommunen
- Vi ser samverkan och mångfald som en tillgång
- Vi tar vara på kompetens och gör varandra bättre

Glädje

Det betyder bland annat:

- Vi är stolta över vår arbetsplats och vår kommun
- Vi har modet att utvecklas och ligga i framkant
- Vi använder styrkan i att vara den lilla kommunen

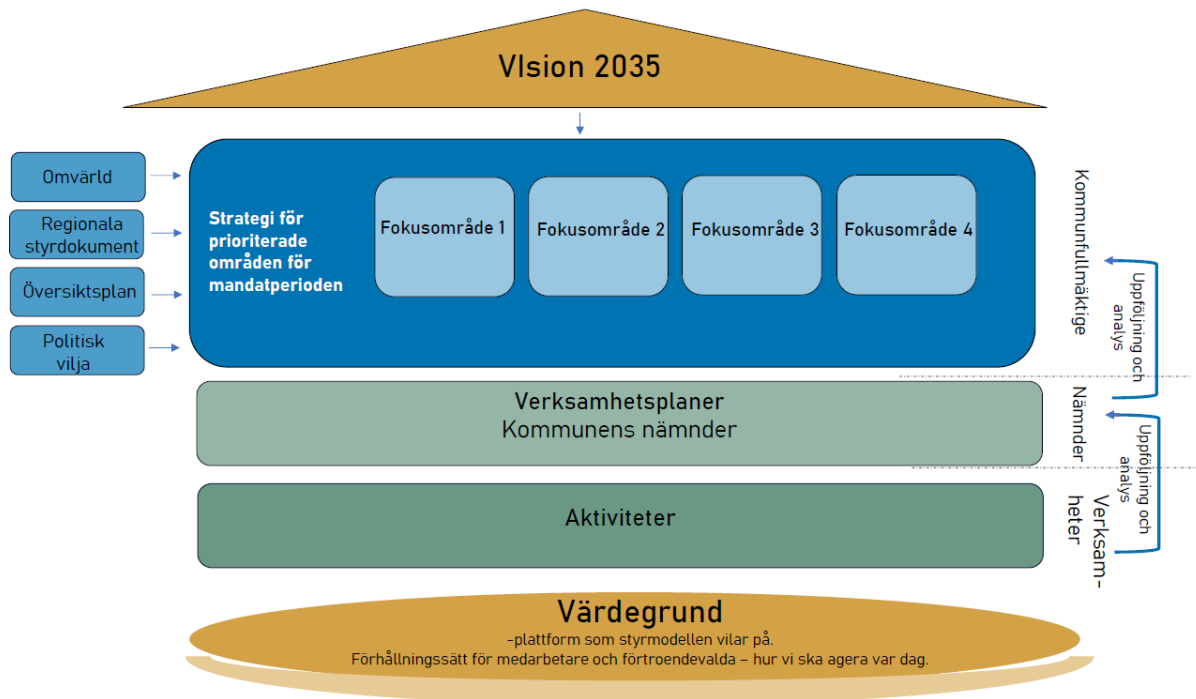
Garantier

Det betyder bland annat:

- Vi får alla att känna sig välkomna, trygga och hemma
- Vi tar ansvar för det vi lovat
- Vi arbetar för att skapa det bästa för de vi är till för

Så här lever vi upp till visionen

Styr- och ledningsmodellen beskriver hur organisationen Gullspångs kommun leds och styrs, det vill säga hur det går till att besluta vad som ska utföras. Modellen säkerställer att de politiska ambitionerna genomförs i verksamheten, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt och att visionen och målen uppnås. Den ska bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen till det dagliga arbetet i verksamheterna. Styr- och ledningsmodellen är kommunens övergripande kvalitetsledningssystem.

Visionen är paraplyet i styrmodellen som den övergripande strategin i Gullspångs kommun. Styrmodellen vilar på en plattform, värdegrunden, som förklarar vad organisationen Gullspångs kommun står för och hur vi bör agera i det dagliga arbetet.

I arbetet för att nå visionen finns ett antal fokusområden. Det är områden den politiska ledningen vill utveckla för att man anser att de har stor betydelse för att nå visionen. Fokusområdena ingår i strategin för prioriterade områden för mandatperioden. Strategin för mandatperioden formuleras av de styrande partierna och pekar ut den övergripande politiska ambitionen för att nå visionen.

Så här togs Visionen och värdegrunden fram

Ett visionsarbete kräver en omfattande omvärldsanalys. Det som händer i omvärlden påverkar Gullspångs kommun. Framtagande av visionen påbörjades 2023. Visionen tar sin grund i en workshop som visar vad de förtroendevalda från de olika partierna vill. Visionsdialoger och SCB medborgarundersökning adderades som visar vad de boende i kommunen, företagare, föreningar och medarbetare vill. Tillsammans med omvärldsanalyser och ett antal nationella, regionala och lokala styrdokument, trender och mål så har resultatet trättats ner, sammanställts och processats till vår gemensamma vision.

Lokal nivå – Gullspångs kommun

Visionsdialoger

Under hösten 2023 genomfördes visionsdialoger med föreningar, medarbetare, näringsliv, invånare och förtroendevalda i Gullspångs kommun. Visionsdialogerna visar att man uppskattar sin hemkommun och särskilt värdesätter gemenskapen, tryggheten, det familjära, engagemanget, hur viktiga föreningar och företag är för kommunen samt närhet till vatten och naturen. Det är styrkor som många gärna vill behålla i framtidens Gullspångs kommun. Samtidigt som det finns annat som behöver utvecklas i kommunen för att möta framtiden.

Visionsdialogerna kan läsas i sin helhet samt sammanfattas i dokumentet Sammanfattning av dialoger för VIsion 2035.

SCB medborgarundersökning 2023

Gullspångs kommun deltog i SCB:s medborgarundersökning både 2021 och 2023. Medborgarundersökningen är framtagen tillsammans med kommuner och SKR för att mäta attityder i kommunen, ge en bild av hur kommunens invånare ser på sin kommun och ger möjlighet att tycka till. Svarsfrekvensen i Gullspångs kommun var 2023 cirka 34%, vilket

också är riksgenomsnittet. Eftersom Gullspång är en mindre kommun och undersökningen skickas ut till 1000 hushåll i kommunen så blir svaren statistiskt säkrade.

En sammanfattning av SCB:s totala medborgarundersökning 2023 för deltagande kommuner i hela Sverige visar att kommuner kan lyckas med olika förutsättningar. Demografi och geografi betyder mycket men inte allt. Parametrar som gör det svårt att bli attraktiv är om kommunen har hög brottslighet, låga betyg för trygghet och en mindre bra grundskola då de är så viktiga faktor för inflyttning.

Det som är viktigt och påverkansbart:

- Kärnverksamhet är viktig och skolan är viktigast. Mycket stark koppling mellan skola och hur kommunen sköter uppdrag samt rekommendation och trivsel.
- Trygghet. Såväl oro för brott som upplevd nedskräpning. Upplevd och faktisk trygghet är inte synonymt med samverkar tydligt.
- Höra hemma. En inkluderande kommun är en kommun där fler känner sig hemma, och rekommenderar andra att flytta in.
- Stabila styren och förtroende. Stabila politiska styren ger större förtroende för kommunen och förtroendet viktigt för uppfattningen om kommunen.
- Alla bygger bilden av kommunen tillsammans. Politikerns roll för varumärket är viktigt, kommunens anställda är ansiktet utåt.

Resultatet från medborgarundersökningen för Gullspångs kommun visar att 90 % av invånarna tycker att Gullspångs kommun är en bra plats att bo och leva på. Invånarna känner sig också trygga i Gullspångs kommun, betydligt högre än riksgenomsnittet. Förskola, grundskola och äldreomsorg har också högre betyg än riksgenomsnittet. Förtroendet för kommunens politiker är också relativt högt. Ändå rekommenderar bara 53% av de svarande andra att flytta in till Gullspångs kommun. Den siffran är visserligen betydligt högre än 2021 (46%) men också mycket lägre än riksgenomsnittet (62%).

Resultatet av SCB:s medborgarundersökning 2023 är bilagt visionsbeslutet.

Tidigare vision för Gullspångs kommun

I arbetet med att ta fram en ny vision mot 2035 analyserades också den tidigare antagna visionen och värdegrunden för Gullspångs kommun.

År 2011 fastställdes ”Värdegrund och framtidsberättelse 2020”. Framtidsberättelsen var: ”Gullspång är en kommun där alla; barn, ungdomar, vuxna och äldre utvecklar tilltro till sig själva, sin förmåga att forma den egna framtiden och aktivt deltar i samhälls-, kultur-, förenings- och arbetsliv.”

Framtidsberättelsen delades sedan in i sex fokusområden.

Värdegrunden som fastslogs 2011 var att vi bygger en framtid som står stadigt på en värdegrund; de fyra G:na: Gemenskap, gästfrihet, glädje och garantier.

Medarbetardialogen visar att värdeorden är väl förankrade och fortfarande känns aktuella. Många ansåg att tre ord är lagom många. Och att innebörden behövde aktualiseras och vara mer framtidsinspirerade med mer fokus på styrkor, kompetens och kvalitet.

Kommunfullmäktige har genomfört en utvärdering under ett förlängt kommunfullmäktigemöte den 20 november 2023, där samtliga ledamöter fick diskutera de olika delarna i framtidsberättelsen och föra dialog om hur det blev och varför eller varför inte vi nådde fram. Resultatet finns i en separat rapport.

Regional nivå

Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland (RUS)

Västra Götaland har tagit fram en Regional utvecklingsstrategi (RUS) som anger riktningen för det regionala utvecklingsarbetet 2021-2030. Strategin utgår från Vision Västra Götaland - det goda livet.

Strategins mål är: Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Långsiktiga prioriteringar är att stärka innovationskraften, bygga kompetens öka inkluderingen och knyta samman Västra Götaland. Detta genom fyra tvärsektorieella kraftsamlingar; fullföljda studier, digitalisering, elektrifiering och cirkulära affärsmodeller.

Strategin i sin helhet: <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/regional-utvecklingsstrategi/>

Delregional utvecklingsstrategi Skaraborg (DRUS)

Skaraborgs kommunalförbund har tagit fram en delregional utvecklingsstrategi 2030 (DRUS). Utvecklingsstrategin utgår från den regionala utvecklingsstrategin och beskriver hur Skaraborg ska arbeta strategiskt på ett långsiktigt och målinriktat sätt.

De övergripande målen strävar mot att ställa om Skaraborg till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

- Skaraborg är synligt i världen och skaraborgarna trivs och utvecklas
- Skaraborg är en industriregion i världsklass där befintliga företag är framgångsrika, nya etablerar sig och dit människor flyttar.
- Skaraborg är globalt konkurrenskraftigt genom att möta kompetensbehoven för arbetsliv i omställning och en värld i förändring.

Effektmål för alla de övergripande målen är att:

1. Skaraborg är en arbetsmarknadsregion, Sveriges fjärde största.
2. Skaraborg har 300 000 invånare.

Omsätter vi Skaraborgs vision i en ökning av antalet invånare med 30 000 personer så motsvarar det ungefär 800 personer till Gullspångs kommun.

Strategin i sin helhet: <https://skaraborg.se/Politik-och-Styrning1/delregional-utvecklingsplan-2030/>

Rapport Att vinna flyttkampen

Konsult Kairos Future kom i september 2023 med en rapport: ”Att vinna flyttkampen – flyttmönster och attraktivitet för Skaraborgs kommunalförbund”. Mycket i rapporten är skalbart till Gullspångs kommun och är värdefullt att ta del av för att nå målet att öka antalet invånare i kommunen.

Rapporten slår bland annat fast att svenskarna inte längre flyttar främst på grund av arbete. I stället söker man huvudsakligen bättre livskvalitet. Kommuner som ingår i ett starkt sammanhang med andra kommuner tenderar att vara mer attraktiva att flytta till.

Sverige och omvärlden

Omvärldsanalyser visar vilka trender vi behöver tänka in i framtidens Gullspångs kommun. Det är viktigt att följa och analysera förändringar i omvärlden för att förstå vad som påverkar vår kommuns förutsättningar, både på kort och lång sikt. Det har vägts in i visionsarbetet.

Sveriges kommuner och regioner (SKR)

SKR:s senaste analys ”Vägval för framtiden – trender och utmaningar mot år 2035” beskriver fem spänningsfält samt tio trender, som på olika sätt kommer påverka det kommunala och regionala uppdraget. Syftet med rapporten är att öppna upp för dialog och analys på hemmaplan och att stimulera till samtal om viktiga vägval inför framtiden.

De fem spänningsfälten är megatrender, det vill säga övergripande globala drivkrafter, som får allt större påverkan: Demografi, globalisering, grön omställning, värderingar och teknikutveckling.

De tio trenderna är pågående och långsiktiga förändringar i samhället: Demokratin utmanas, samhällskontrakt under omförhandling, ”tyckekonomin” breder ut sig, fler vägar till kunskap, demografiska utvecklingen utmanas, AI förändrar arbetslivet, autonoma system med eller utan människa, invånare med alltmer ojämlika livsvillkor, omfattande resurser krävs för att hantera klimatförändringen och ökad efterfrågan på kritiska resurser.

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/styrningledning/planeringuppfoljningstodmaterial/planeraplaneringsprocessen/omvarldsanalys10trender.14908.html>

Underlag som bidragit till visionsarbetet

- Vägval för framtiden 5 – trender och utmaningar mot år 2035, Sveriges kommuner och landsting (SKR).
- Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland (RUS), Regionen Västra Götaland.
- Delregional utvecklingsstrategi Skaraborg (DRUS), Skaraborgs kommunalförbund.
- Rapport Att vinna flyttkampen, Skaraborgs kommunalförbund.
- Visionsdialoger. Resultat från dialoger och workshops med förtroendevalda, medborgare, medarbetare, föreningar och företag. Sammanfattning av dialoger för Vision 2035.
- Utvärdering framtidsberättelse för Vision 2035, kommunfullmäktige.
- Föredrag och presentation från SKR och från Skaraborgs kommunalförbund.
- Medborgarundersökning 2023 Gullspångs kommun, SCB.